

โดย... **ภัทริยา เบลจพลชัย**

กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลก : ผลกระทบและแนวทางการส่งเสริมตลาดทุนไทย

F ความสัมพันธ์ของตลาดทุนโลกกับวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลก 2551

ณ ปัจจุบัน เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า เศรษฐกิจโลกกำลังอยู่ในภาวะวิกฤติ อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ครั้งนี้มีสาเหตุสำคัญที่มีลักษณะเฉพาะ และมีได้เกิดจากปัญหา Subprime ในสหรัฐฯ เพียงอย่างเดียว แต่มีองค์ประกอบและสภาพแวดล้อมที่มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ

จุดเริ่มต้น : ตลาดการเงินโลกมุ่งกำไรบนความเสี่ยง

ภายหลังวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจในเอเชีย ในปี 2540 - 2543 คลื่นคล้าย เศรษฐกิจโลกมีการเติบโตสูงและการไหลเวียนของเงินทุนในโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้นโดยตลอด ขณะที่ระบบเศรษฐกิจและการเงินโดยทั่วไปมีเสถียรภาพพอสมควร ทำให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องในตลาดการเงินโลก โดยเฉพาะตลาดทุน ต่างมุ่งแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยละเลยความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และละเลยการปฏิบัติที่ถูกต้อง ขณะที่มาตรฐานทางธุรกิจในการออกและซื้อขายสินทรัพย์ทางการเงิน

มีความไม่ครอบคลุม ไม่เข้มงวดหรือมองข้ามนวัตกรรมใหม่ๆ ทั้งของตัวผลิตภัณฑ์ทางการเงินและวิธีการทำธุรกรรม ขณะเดียวกันผลิตภัณฑ์ทางการเงินก็มีความซับซ้อนและจับต้องได้ยากมากขึ้น

นอกจากนั้น การปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบการก็ไม่เข้มแข็งเพียงพอ และที่สำคัญการขยาย Leverage เพื่อธุรกรรมทางการเงินอย่างเกินตัวเพื่อมุ่งหวังกำไรมหาศาล กระบวนการของหน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) ก็ได้ครอบคลุมความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ที่อยู่ในสินทรัพย์การลงทุนของสถาบันการเงินและบริษัท

ทั้งหมดนี้ได้ร่วมกันก่อให้เกิดความอ่อนไหวเปราะบางที่มีอันตรายสูงปกคลุมระบบตลาดการเงินโลกทั้งหมดอยู่ ซึ่งพร้อมสร้างความเสียหายรุนแรงในวงกว้างหากมีส่วหนึ่งส่วนใดในกระบวนการเกิดวิกฤติหรือพังทลายลง

□ การกำกับดูแลมีช่องโหว่

ผู้วางนโยบายและผู้กำกับดูแลตลาดทุน แม้แต่ในประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินหรือมีการพัฒนาทางการเงินสูง ได้ให้ความสำคัญหรือระมัดระวังความเสี่ยงที่ทวีขึ้นในตลาดการเงินน้อยเกินไป ได้ละเลยที่จะตามให้ทันนวัตกรรมทางการเงินที่เกิดขึ้น และได้ละเลยที่จะขยายการกำกับดูแลให้ครอบคลุมนวัตกรรมที่เกิดขึ้นให้ครบครันในระยะเวลาที่ผ่านมา (ผู้เกี่ยวข้องได้ทยอยออกมายอมรับข้อวิจารณ์ดังกล่าวภายหลังวิกฤติได้เกิดขึ้นแล้ว)

□ การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับ Subprime กลายเป็นสินทรัพย์ที่มีพิษ

ปัญหา Subprime ในสหรัฐฯ ซึ่งเกิดจากความย่อหย่อนด้านธรรมาภิบาลของผู้ปล่อยสินเชื่อและกฎระเบียบทางการผนวกกับการนำสินทรัพย์ Subprime ไปผ่านกระบวนการการออกตราสารอนุพันธ์ทางการเงินที่ซับซ้อนในตลาดทุนและแผ่ขยายทัศนคติไปอยู่ในสินทรัพย์การลงทุนของสถาบันการเงินชั้นนำทั่วโลก โดยทุกฝ่ายคาดหวังผลตอบแทนสูงไม่สิ้นสุด ภายใต้สภาพแวดล้อมของการกำกับดูแลที่มีจุดบกพร่อง ครั้นเมื่อสินทรัพย์ Subprime ซึ่งเป็นสินทรัพย์อ้างอิงเสื่อมค่าลงอย่างรวดเร็ว จนถึง Default

อันเป็นผลจากวัฏจักรธุรกิจที่ถึงคราวชะลอตัวตามวงจรสถาบันการเงินที่ลงทุน หรือถือสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย จึงต้องประสบการณ์ขาดทุนทางการเงินในอัตราสูงทันทีทันใด ท่ามกลางความตื่นตะลึงของทุกฝ่าย

□ วิกฤตการณ์ทางการเงินของโลกอุบัติขึ้น

การประกาศล้มละลายของ Lehman Brothers ภาณกิจยักษ์ใหญ่ในเดือนกันยายน 2551 อันมีสาเหตุจากกระบวนการดังกล่าว ติดตามมาด้วยความไม่มั่นคงของสถาบันการเงินอีกหลายแห่งทั้งในสหรัฐฯ ยุโรป และส่วนอื่นๆ ของโลก ทำให้วงการการเงินของสหรัฐฯ และของโลกตื่นตระหนก นำไปสู่การที่ตลาดหุ้นทั่วโลกตอบรับในทางลบอย่างรุนแรง โดยเฉพาะการเกือบพังทลายลงของตลาดหุ้นสำคัญในช่วงปลายเดือนกันยายนและผันผวนในทางลดลงจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งการขาดทุนและล้มลงของ Hedge Fund จำนวนมาก นำไปสู่การขาดทุนทางการเงินและการลงทุนรอบต่อๆ ไป ของสถาบันการเงินและบริษัทการค้าที่ลงทุนทางการเงินในหุ้นและสินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ วิกฤตการณ์ทางการเงินแห่งปี 2551 (2008) จึงได้เกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบ

□ วิกฤตการณ์เศรษฐกิจของโลกติดตามมา

เศรษฐกิจโลกซึ่งได้เริ่มเข้าสู่ภาวะชะลอตัวตามวัฏจักรธุรกิจมาก่อนหน้าและเริ่มแสดงสัญญาณของความถดถอยในประเทศพัฒนาบางประเทศตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 และ 3 ของ ปี 2551 ก็เข้าสู่ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจแท้จริงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลสืบเนื่องของการขาดความเชื่อมั่นของผู้บริโภค การขาดทุนทางการเงินของธุรกิจและผู้บริโภคที่ลงทุนในตลาดทุน และความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ทั้งที่ประสบวิกฤติการเงินและที่ยังมีสภาพดีนำไปสู่การหดหายของภาวโภคและการลงทุนภายในระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ และส่งผลเพิ่มขึ้นต่อไปสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศผู้ส่งออกทั่วโลกเมื่ออุปสงค์ต่อสินค้าส่งออกเริ่มรับรู้ผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศผู้นำเข้า วิกฤติเศรษฐกิจจึงแผ่ขยายกลายเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกไปในเวลาอันสั้น และยังไม่สามารถคาดการณ์ขนาดและระยะเวลาของวิกฤติเศรษฐกิจโลกครั้งนี้ได้อย่างแน่นอน

สิ่งที่แตกต่างกับวิกฤตการณ์การเงินในเอเชียเมื่อ 10 ปีก่อน คือ ครั้งนั้นประเทศหลักผู้ประสบปัญหา คือ ประเทศไทยและประเทศในเอเชียตะวันออก ซึ่งถึงแม้ว่าได้ส่งผลกระทบต่อประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำและประเทศอื่นๆ ก็เป็นเพียงความผันผวนในขอบเขตและขนาดที่จำกัดและในระยะสั้น แต่ในครั้งนี้ สหรัฐฯ และประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำเป็นประเทศหลักผู้ประสบปัญหาและส่งผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ ทั่วโลก จึงเป็นความผันผวนที่มีขอบเขตและขนาดใหญ่และในระยะเวลาที่น่าจะยาวนาน

ล่าสุดในเดือนมกราคม 2552 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ปรับประมาณการทางเศรษฐกิจโลก

ในปี 2552 ใหม่ ทั้งนี้จากข้อมูล ณ สถานการณ์ปัจจุบัน เศรษฐกิจทั่วโลกจะมีการเจริญเติบโตเพียง 0.5 เปอร์เซ็นต์ ประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำจะมีเศรษฐกิจหดตัว 2.2 เปอร์เซ็นต์ โดยที่สหรัฐฯ จะหดตัว 1.6 เปอร์เซ็นต์ เขตยูโรโซนจะหดตัว 2 เปอร์เซ็นต์ อังกฤษจะหดตัว 2.8 เปอร์เซ็นต์ และญี่ปุ่นจะหดตัวถึง 2.6 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังระบุว่า ประชากรโลกประมาณ 50 ล้านคนจะถูกปลดออกจากรานับเป็นวิกฤตการณ์ครั้งเลวร้ายที่สุดของโลกในรอบ 60 ปี และยังได้เตือนว่าประเทศในเอเชียจะเผชิญผลกระทบที่รุนแรงกว่าวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจในเอเชียเมื่อ 10 ปีก่อนมาก

Ⓜ ภาระของวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจโลกต่อตลาดทุนโลก

หากจะกล่าวถึงผลกระทบของวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจโลกต่อตลาดทุนโลก ก็อาจกล่าวได้ว่า ตลาดทุนการเงินโลก โดยเฉพาะตลาดหุ้นโลก เป็นสาเหตุหลักส่วนหนึ่งของวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจโลกครั้งนี้เอง อย่างไรก็ตาม หลังจากวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจโลกได้เกิดขึ้น ผลกระทบที่สะท้อนกลับไปที่ตลาดทุนโลกในรอบต่อๆ มา มีหลายประการที่สำคัญ

□ ระดับราคาสินทรัพย์และผลตอบแทนจากการลงทุนตกต่ำ

วิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจได้นำไปสู่การลดลงของระดับราคาสินทรัพย์และผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ลงทุนทั้งบุคคลและสถาบัน โดยเฉพาะในตลาดหุ้น

เมื่อคำนวณรวมทั้งปี 2551 ตลาดหุ้นสำคัญของโลกส่วนใหญ่มีระดับราคาลดลงประมาณ 30 - 40 เปอร์เซ็นต์ หรือมากกว่าระดับราคาหุ้นโดยรวมของโลกวัดจาก MSCI world index ลดลง 42.08 เปอร์เซ็นต์ ตลาดหุ้นสหรัฐฯ วัดจาก S&P 500 index ลดลง 38.49 เปอร์เซ็นต์ ตลาดหุ้นอังกฤษลดลง 31 เปอร์เซ็นต์ ตลาดหุ้นญี่ปุ่น ลดลง 42.1 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ตลาดหุ้นเซี่ยงไฮ้ของจีนปรับตัวลดลงถึง 65.2 เปอร์เซ็นต์ ส่วนตลาดหุ้นของประเทศเฟื่องฟูใหม่ (Emerging Markets) โดยรวมลดลง 30.38 เปอร์เซ็นต์

การที่ระดับราคาสินทรัพย์ในตลาดทุนโลก โดยเฉพาะราคาหุ้นตกต่ำลงมาก ทำให้ผู้ลงทุนในตลาดทุนในรูปแบบต่างๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ประสบภาวะขาดทุนหรือความมั่งคั่งลดลงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อาทิ ผู้ลงทุนในกองทุนเพื่อการเกษียณอายุของสหรัฐฯ ประเภท 401(k) ซึ่งมีจำนวนกว่า 2.2 ล้านราย สูญเสียมูลค่าสินทรัพย์ไปถึงประมาณ 2 ล้านล้าน (trillion) ดอลลาร์สหรัฐฯ

□ สถาบันการเงินและผู้ประกอบการในตลาดการเงินประสบภาวะวิกฤตอย่างหนัก

สถาบันการเงินและผู้ประกอบการในตลาดการเงินได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาสินทรัพย์และการขาดแคลนสภาพคล่องทางการเงินอย่างหนักจนถึงขั้นล้มละลาย หรือต้องควมรวมกิจการ หรือขาดทุนในตัวเองอย่างหนักแต่ยังคงดำรงธุรกิจอยู่ได้ แล้วแต่กรณี

สถาบันการเงินประเภทพาณิชย์ ธนาคาร บริษัทประกันภัยประกันชีวิตชั้นนำระดับโลกของสหรัฐฯ ยุโรป ญี่ปุ่น และทั่วโลก รวมทั้ง Hedge Fund จำนวนมาก ล้วนได้รับผลกระทบจากการที่สินทรัพย์การลงทุนของตนมีมูลค่าลดลงทั้งสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับ Subprime เสื่อมค่าหรือสูญค่าระดับราคาหุ้นและหลักทรัพย์ต่างๆ ตกต่ำ ราคาสินค้า

โภคภัณฑ์โดยเฉพาะราคาน้ำมันดิ่งลง เนื่องจากการคาดการณ์ผลของวิกฤติต่ออุปสงค์น้ำมันของเศรษฐกิจโลก และการถือน้ำมันเกี่ยวเนื่องกันกับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา ตลอดจนการขาดความเชื่อมั่นในสถาบันการเงินอันนำไปสู่การไถ่ถอนการลงทุนหรือเงินฝาก

การล้มละลายของ Lehman Brothers วาณิชธนกิจยักษ์ใหญ่ เป็นจุดเริ่มต้นที่สร้างความตื่นตระหนก ตามมาด้วยการขาดสภาพคล่องของธนาคาร วาณิชธนกิจ และบริษัทประกันภัยประกันชีวิตชั้นนำของสหรัฐฯ อีกหลายแห่ง อาทิ ธนาคาร Wachovia ธนาคาร Washinton Mutual วาณิชธนกิจ Merrill Lynch บริษัทประกันภัยประกันชีวิต AIG ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ต้องทุ่มงบประมาณจำนวนมหาศาลมากกว่า 7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อปกป้องระบบสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ยังนำไปสู่การควบรวมกิจการระหว่างสถาบันการเงิน อาทิ กรณี Citigroup กับ Merrill Lynch การปรับโครงสร้างของ Citigroup การเปลี่ยนสถานะเป็นธนาคารของ Merrill Lynch การที่รัฐบาลเข้าถือน้ำมันใหญ่ใน AIG การขยายเวลาและขอบเขตการค้ำประกันเงินฝาก และการรับประกันสินเชื่อระหว่างธนาคารโดยรัฐบาลสหรัฐฯ และอื่นๆ

สถาบันการเงินในยุโรปและเอเชียจำนวนมากก็ประสบปัญหาลักษณะเดียวกันและนำไปสู่มาตรการของรัฐบาลและการปรับตัวของสถาบันการเงินในลักษณะคล้ายคลึงกัน

Hedge Fund ขนาดกลางและขนาดใหญ่ของโลก ซึ่งมีอยู่มากกว่า 1 หมื่นกองทุนและบริหารสินทรัพย์มูลค่ารวมกันกว่า 2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่างก็ประสบการขาดทุนอย่างหนัก และคาดการณ์ว่าจะมี Hedge Fund ประมาณ 7 เปอร์เซนต์ ต้องล้มเลิกกิจการไป

□ **หน่วยงานทางการด้านตลาดทุนทบทวน และแก้ไขปัญหาการกำกับดูแล**

หน่วยงานทางการด้านตลาดทุน อันได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ ผู้กำกับดูแล ทั้งองค์กรกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารกลางและรัฐบาล ต้องหันมาทบทวนและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมาตรการและมาตรฐานการกำกับดูแลตลาดทุนในแต่ละประเทศ

นอกจากนั้น หน่วยงานทางการด้านตลาดทุนและรัฐบาลแต่ละประเทศยังได้รับแรงแก้ไขปัญหาในลักษณะการร่วมมือประสานงานกันระหว่างประเทศและร่วมกับองค์กรการเงินระหว่างประเทศ อาทิ การประชุมสุดยอด Summit on Financial Markets and the World Economy ของกลุ่มประเทศ G-20 ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐฯ ระหว่างวันที่ 15 - 16 พฤศจิกายน 2551 โดยมีสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น แคนาดา สหภาพยุโรป (ในฐานะเขตเศรษฐกิจ) เม็กซิโก รัสเซีย ตุรกี ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ บราซิล อาร์เจนตินา จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ซาอุดีอาระเบีย และอินโดนีเซีย รวมทั้งธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และองค์กรการเงินระหว่างประเทศ ที่สำคัญต่างๆ เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อหาแนวทางการปฏิรูประบบการเงินโลกเพื่อมิให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินที่ได้นำไปสู่วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเช่นนี้ ขึ้นอีก ที่ประชุมยังได้กำหนดขอบเขตงานให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศไปดำเนินการอีกด้วย

หลักการที่สำคัญของการปรับปรุงการกำกับดูแลระหว่างประเทศ ได้แก่ การเพิ่มความโปร่งใสของระบบตลาดและความสำนึกรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในตลาดการเงิน การเสริมสร้างประสิทธิภาพของการกำกับดูแล การส่งเสริมความซื่อตรงของธุรกรรมและผู้เกี่ยวข้องในตลาดการเงินต่างๆ การเสริมสร้างความเข้มแข็งร่วมมือของการกำกับดูแลระหว่างประเทศ และการปฏิรูปบทบาทขององค์กรการเงินระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารโลก ส่วนสถาบันการเงินที่เป็นเป้าของการแก้ไขได้แก่ Hedge Fund และหน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือเป็นสำคัญ

ผลกระทบต่อวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลกต่อตลาดทุนไทย

□ ผลกระทบที่ผ่านมามีในปี 2551

ผลกระทบวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลกต่อตลาดทุนไทย พิจารณาจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) พบว่า วิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลกได้เข้ามากระทบภาวะตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในภาวะชะลอตัวอันเป็นผลจากปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศและภาวะเศรษฐกิจที่เริ่มมีเสถียรภาพน้อยลงอยู่แล้ว ส่งผลให้ภาวะตลาดหลักทรัพย์ของไทยเข้าสู่ภาวะตกต่ำอย่างรวดเร็ว

ระดับราคาสินทรัพย์และผลตอบแทนด้านราคาในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2551 ซึ่งปรับตัวลดลงจากจุดสูงสุดของปีในช่วงครึ่งแรกของปี แล้วเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบไปตามความรุนแรงของปัจจัยการเมืองภายในประเทศ ด้วยปริมาณการซื้อขายที่ไม่หนาแน่น ได้ปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงมากที่สุดนับตั้งแต่เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวจากวิกฤตการณ์การเงินและเศรษฐกิจในเอเชีย ในปี 2540 - 2543

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ลดลงจากระดับ 600 จุดมาเป็นระดับ 400 จุดในเดือนกันยายน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปลายเดือนกันยายนที่สถาบันการเงินในสหรัฐฯ ประสบภาวะวิกฤติอย่างหนักและสร้างความตื่นตระหนกไปทั่วโลก SET Index ได้ปรับลดลงในวันทำการเดียวจนถึงระดับที่ต้องใช้มาตรการ Circuit Breaker 1 ครั้ง หลังจากนั้น ระดับราคาสินทรัพย์ได้เคลื่อนไหวอยู่ในระดับต่ำจนถึงสิ้นปี 2551 และต้องใช้มาตรการ Circuit Breaker อีก 1 ครั้ง

เมื่อคำนวณรวมทั้งปี 2551 SET Index ปรับตัวลดลงร้อยละ 47.6 ซึ่งสอดคล้องกับภาวะการลงทุนทั่วโลก และทั่วโลก มูลค่าการซื้อขายรวมทั้งปีลดลงเพียงประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ แต่มูลค่าซื้อขายต่อวันในช่วงครึ่งปีลดลงเป็นไม่เกิน 1 หมื่นล้านบาทต่อวัน เป็นส่วนใหญ่ เทียบกับกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อวัน ในช่วงก่อนหน้า

ระดับราคาสินทรัพย์ใน ตลท. ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทำให้ผลตอบแทนต่อการลงทุนจากราคาสินทรัพย์ลดลงตามไปด้วย แต่อัตรามผลตอบแทนจากเงินปันผลโดยรวมของตลาดยังอยู่ในระดับสูงกว่า 6 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุนของกองทุนที่มีน้ำหนักการลงทุนในหุ้นสูงก็ปรับตัวลดลงอย่างหนักเช่นเดียวกัน

ผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศ รวมทั้ง Hedge Fund ที่ได้รับผลกระทบจากการที่สินทรัพย์การลงทุนของตนในตลาดทุนโลกมีมูลค่าต่ำลงกลางวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจโลกจำเป็นต้องปรับการลงทุน โดยการขายหลักทรัพย์ในตลาดที่ตนยังมีกำไรหรือมีสถานะดีกว่าเทียบกับตลาดอื่น เพื่อนำเงินไปชดเชยสภาพคล่องและการขาดทุนจากการลงทุนในตลาดอื่นและสินทรัพย์อื่น จึงเกิดการขายสุทธิขนานใหญ่ของผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศใน ตลท. อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตั้งแต่เดือนกันยายน 2551

□ ผลกระทบในอนาคตอันใกล้

ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจถดถอยจนถึงตกต่ำที่ลุกลามไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยและยังไม่สามารถคาดการณ์การฟื้นตัวในระยะเวลาที่แน่นอน ผลกระทบของวิกฤติ (รวมทั้งปัจจัยการเมืองภายในประเทศที่คลี่คลายไปเพียงระดับหนึ่ง) น่าจะยังคงดันภาวะการลงทุนใน ตลท. ต่อไป

ระดับราคาสินทรัพย์และมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงต้องเผชิญกับองค์ประกอบต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน อาทิ

- การคาดการณ์ผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจต่อผลกำไรของบริษัทจดทะเบียนในระยะต่อไป ในทิศทางที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
- สภาพคล่องทางการเงินของผู้ลงทุนใน ตลท. ที่อาจลดลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวและภาวะการเงินที่ตึงตัวมากขึ้น
- ความเชื่อมั่นในการลงทุนทางการเงินต่างๆ โดยรวม ในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจหลักทรัพย์ อาจต้องพิจารณาปรับโครงสร้างต้นทุนและรูปแบบธุรกิจ หากธุรกิจรวมการลงทุนของผู้ลงทุนลดลงหรือเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม ตลท. และองค์การกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และรัฐบาล ยังคงตระหนักถึงความสำคัญของตลาดทุนต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภาวะวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องดำเนินมาตรการเพื่อให้ตลาดทุน โดยเฉพาะตลาดหลักทรัพย์ สามารถดำเนินบทบาทหน้าที่ได้ในภาวะวิกฤติและมีการพัฒนาในระยะยาว

II แนวทางการส่งเสริมตลาดทุนไทย

แนวทางการส่งเสริมตลาดทุนไทยในส่วนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ประกอบด้วยมาตรการของรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และ ตลท.

มาตรการส่งเสริมโดยรัฐบาล

มาตรการลดผลกระทบของวิกฤติต่อธุรกิจส่วนตัว เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน

- มาตรการช่วยเหลือด้านอสังหาริมทรัพย์ จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ใน ตลท.
 - ยกเว้นภาษีสำหรับผู้ซื้อบ้านใหม่ และโอนกรรมสิทธิ์ภายในปี 2552 นำเงินต้นลดหย่อนภาษีไม่เกิน 300,000 บาท และนำดอกเบี้ยเงินกู้หักลดหย่อนอีก 100,000 บาท รวมเป็น 400,000 บาท
 - ต่ออายุค่าธรรมเนียมการโอนธุรกิจเฉพาะและภาษีหัก ณ ที่จ่าย ถึงเดือนมีนาคม 2553 เนื่องจากต้องการให้มีการตัดสินใจซื้อบ้านในปี 2552
 - คงสิทธิ์ดอกเบี้ยเงินกู้หักลดหย่อนภาษี และต่ออายุลดค่าธรรมเนียมโอนภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีหัก ณ ที่จ่าย ในปีต่อไป
- มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ด้วยการขยายวงเงินได้พึงประเมินขั้นต่ำที่ต้องเสียภาษี 0.5 เปอร์เซ็นต์ จากเดิม 60,000 บาท เพิ่มเป็น 1 ล้านบาทเพื่อลดภาระแก่เอสเอ็มอี
- มาตรการช่วยเหลือการท่องเที่ยว โดยให้บริษัทห้างหุ้นส่วนต่างๆ สามารถนำรายได้จากการสัมมนา ค่าฝึกอบรมไปคำนวณหักภาษี 2 เท่าของที่จ่ายจริง ใช้สำหรับรอบบัญชีปี 2552 เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวให้แก่โรงแรม ร้านอาหารและบริษัทท่องเที่ยว
- มาตรการช่วยเหลือกองทุนร่วมลงทุน (เวนเจอร์ แคปิตอล ฟันด์) สำหรับนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนเพื่อประโยชน์ด้านภาษี จากกำหนดเวลาได้ประโยชน์ในสิ้นปี 2551 ขยายเป็นสิ้นปี 2554 โดย
 - ยกเลิกเงื่อนไขที่บริษัทร่วมลงทุนต้องลงทุน 20 เปอร์เซ็นต์ ของทุนจดทะเบียนในปีแรก
- ยกเว้นภาษีเงินได้แก่ผลประโยชน์ของการโอนหุ้นของเอสเอ็มอี
- เพื่อให้เป็นแหล่งทุนระยะยาวของเอสเอ็มอี และสนับสนุนให้กระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ
- มาตรการช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชน ด้วยการเพิ่มวงเงินรายได้ยกเว้นภาษีจาก 1.2 ล้านบาทต่อปี เป็น 1.8 ล้านบาทต่อปี ให้เฉพาะปีภาษี 2552 - 2553 เท่านั้น เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเอสเอ็มอี
- มาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
 - ยกเว้นภาษีเงินได้แก่ลูกหนี้ที่ได้รับจากการปลดหนี้ของสถาบันการเงินและเจ้าหนี้อื่น โดยเจ้าหนี้สามารถจำหน่ายหนี้สูญจากการปลดหนี้ดังกล่าวมาลดหย่อน โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ปกติ
 - ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์สำหรับเงินได้ที่ได้รับการโอนสินทรัพย์การขายสินค้า และผลจากการปรับโครงสร้างหนี้ โดยลูกหนี้ต้องนำเงินที่ได้ไปชำระแก่เจ้าหนี้จากการโอนสินทรัพย์ที่ลูกหนี้นำมาจำนอง เป็นหลักประกันการกู้ให้แก่ผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อเร่งรัดปรับโครงสร้างหนี้รองรับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ
- มาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับการโอนกิจการบางส่วนด้วย
 - ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะอากรแสตมป์ และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรมที่ดินที่เกิดจากการโอนกิจการบางส่วนให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทมหาชนหรือบริษัทจำกัด โดยต้องโอนให้เสร็จภายในสิ้นปี 2552
 - ทั้งนี้ เพื่อเร่งรัดการปรับโครงสร้างองค์กรให้สามารถแข่งขันได้และลดภาระค่าใช้จ่าย

มาตรการเพื่อการฟื้นตัวของตลาดและการพัฒนา ในระยะยาว

ในเดือนมกราคม 2552 รัฐบาลโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบแนวทางการพัฒนาตลาดทุนที่ ตลท. เสนอ และจะให้การสนับสนุนการดำเนินการไปสู่เป้าหมายของแนวทางการพัฒนาดังกล่าว อันได้แก่

- 1) สนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานของ “คณะกรรมการพัฒนาตลาดทุน” อย่างต่อเนื่อง
- 2) สนับสนุนการปรับโครงสร้าง (การแปรสภาพ) ของตลท. โดยพิจารณากฎหมายและการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับการพัฒนาและโครงสร้างของ ตลท.
- 3) ผลักดันให้ ตลท. เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาค (ASEAN Common Exchange Gateway) เพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุนให้มากขึ้น
- 4) สนับสนุนการเข้าจดทะเบียนของบริษัท เช่น ลดอุปสรรคขั้นตอนการดำเนินงาน และให้สิทธิประโยชน์เพื่อเพิ่มบรรษัทภิบาลของภาคเอกชน
- 5) ส่งเสริมพัฒนาการตลาดตราสารหนี้ของประเทศ
- 6) เชื่อมโยงระบบและรวมศูนย์ตลาดตราสารอนุพันธ์ให้มีโอกาสการทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เกิดการประหยัดต่อขนาด ส่งเสริมสภาพคล่องโดยรวม ใช้เป็นกลไกหลักในการกำหนดราคาสินค้าเกษตรล่วงหน้า และใช้ในการประกันราคาสินค้าเกษตรของประเทศ
- 7) ผลักดันการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมการออมและให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อการเกษียณอายุ รวมทั้งขยายสัดส่วนผู้ลงทุนประเภทสถาบัน ซึ่งจะช่วยให้ตลาดทุนมีเสถียรภาพด้านราคามากขึ้น
- 8) ทบทวนและดำเนินการต่อเนื่อง เรื่องการปรับโครงสร้างของรัฐวิสาหกิจเท่าที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะกลุ่มงานที่ต้องทำงานแข่งขันกับภาคเอกชน เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีช่องทางระดมทุนและมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากขึ้น

มาตรการส่งเสริมโดยสำนักงาน ก.ค.ร.ส.ท. ก.ล.ต.

มาตรการเพื่อการฟื้นตัวของตลาดและการพัฒนา ในระยะยาว

ในช่วงที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. (ก.ล.ต.) เน้นหนักที่พันธกิจการดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของตลาดและพันธกิจการคุ้มครองผู้ลงทุนเนื่องจากเป็นหน้าที่พื้นฐานที่ต้องสร้างให้แข็งแกร่งก่อน และผลการดำเนินการในพันธกิจดังกล่าวที่ผ่านมามีความคืบหน้าไปพอสมควร

ในช่วง 3 ปี ต่อจากนี้ไป (พ.ศ. 2552 - 2554) ก.ล.ต. จะเพิ่มบทบาทและให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานที่จะบรรลุพันธกิจการเอื้ออำนวยให้เกิดนวัตกรรมในตลาดทุน (Foster Business Innovation) และพันธกิจการส่งเสริมการแข่งขัน (Promote Competition) มากขึ้นโดยยังคงรักษาความเข้มแข็งตามพันธกิจที่ 1 และ 2 ไว้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

การเอื้ออำนวยให้เกิดนวัตกรรมในตลาดทุน

ก.ล.ต. มีแผนส่งเสริมให้เกิดการเสนอสินค้าใหม่ๆ และนำสินทรัพย์ประเภทใหม่ๆ (New Asset Class) เข้ามาในตลาดทุนเพื่อเพิ่มทางเลือกแก่ผู้ลงทุนที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

การส่งเสริมการแข่งขัน

ด้านผู้ประกอบการหลักทรัพย์

ตั้งเป้าหมายให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนให้แก่ผู้ลงทุนในตลาดทุนไทย

- ก.ล.ต. ได้เสนอให้กระทรวงการคลังออกกฎกระทรวง เพื่อเปิดเสรีใบอนุญาตหลักทรัพย์เป็นการทั่วไปแล้ว โดยมีผลตั้งแต่ มกราคม 2555
- ก.ล.ต. ได้เสนอให้ตลาดหลักทรัพย์ ประกาศเปิดเสรีค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการล่วงหน้า สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ในปี 2553 และเปิดเสรีทั้งหมดในปี 2555

ด้านตลาดทุน

ในการเตรียมพร้อมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในตลาดทุนโลก

- ก.ล.ต. มีแผนที่จะดำเนินการเปิดเสรีต่อไป
- แปรสภาพของ ตลท. (Demutualization)
- ยกเลิกการผูกขาดในธุรกิจตลาดหลักทรัพย์และการชำระราคาและส่งมอบ
- ให้ ตลท. เปิด Trading Access ให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่สมาชิกเดิมได้
- สนับสนุนการเชื่อมโยงของ ตลท. กับตลาดอื่น

การปรับบทบาทและการทำหน้าที่ของ ก.ล.ต. เพื่อการส่งเสริมการแข่งขันของภาคธุรกิจ

- ก.ล.ต. จะปฏิรูปการกำกับดูแลทั้งกระบวนการทำงานและการออกกฎเกณฑ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการมากขึ้น โดยจะเปิดให้ภาคเอกชนและผู้ประกอบวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตนเองมากขึ้น (Self Regulatory Organization) และปรับปรุงกฎเกณฑ์เป็นเน้นในเรื่องหลักการ (Principle Based) มากกว่ารายละเอียดในทางปฏิบัติ
- ก.ล.ต. จะลดบทบาทที่เป็นผู้ใช้ดุลพินิจตัดสินใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักทรัพย์แทนผู้ลงทุน โดยจะเปลี่ยนเป็นให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ผู้ลงทุนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้ลงทุนในการใช้สิทธิของตน รวมถึงการเสนอปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สิทธิผู้ลงทุนเป็นสากล ตลอดจนให้ความรู้ผู้ลงทุนให้มีความเข้าใจและตื่นตัวเกี่ยวกับการใช้สิทธิมากขึ้น

มาตรการส่งเสริมโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)

มาตรการเพื่อการฟื้นตัวของตลาดและการพัฒนาในระยะยาว

ตลท. วางแผนการส่งเสริมตลาดทุนไทย เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่

- การตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และศักยภาพของ ตลท. เพื่อเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจไทยในการฟื้นฟูที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติและการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว
- การพัฒนาองค์กร ตลท. ตามกรอบกลยุทธ์ 5 ปี เพื่อสร้างศักยภาพสู่การเป็นบริษัทมหาชน โดยดำเนินการกระบวนการแปรสภาพ ตลท. และเตรียมความพร้อมเป็นบริษัทจดทะเบียนในปี 2554
- การพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะยาว

การเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจไทยในการฟื้นฟูที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติและการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว

- การเป็นช่องทางหลักในการระดมทุนของทั้งของภาครัฐและเอกชน
- การขยายฐานภาษีให้แก่รัฐบาลผ่านการชำระภาษีของบริษัทจดทะเบียน
- การเตรียมพร้อมสังคมไทยในการเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ ด้วยการเสนอทางเลือกการลงทุนให้แก่ผู้มีเงินออม
- การเพิ่มเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงสำหรับยุคที่เศรษฐกิจโลกมีความผันผวนเพิ่มขึ้น

การพัฒนาองค์กร ตลท. ตามกรอบกลยุทธ์ 5 ปี

- การเตรียมความพร้อมขององค์กร เน้นการเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่ระดับนานาชาติ
- การสร้างคุณค่าทางธุรกิจโดยการตั้งเป้าหมายในการเป็นองค์กรที่มีบรรษัทภิบาลที่ได้รับการยอมรับ มีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือ
- การปรับปรุงการบริหารโดยสอดคล้องกับกระบวนการแปรสภาพ ตลท. ไปสู่องค์กรธุรกิจที่มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูง โดยปรับการบริหารเป็น 2 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานด้านธุรกิจตลาดหลักทรัพย์ และกลุ่มงานด้านการพัฒนาตลาดทุน

การพัฒนาตลาดทุนไทย

- การวางรากฐานที่แข็งแกร่งเพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตลาดสำคัญในการตอบสนองลูกค้าในประเทศ (Domestic Champion) ทั้งการเป็นแหล่งระดมทุนด้วยต้นทุนต่ำสำหรับบริษัทจดทะเบียน การเสนอสินค้าและบริการที่ครบวงจรกับลูกค้าด้วยต้นทุนที่เหมาะสม
- การสร้างฐานที่สำคัญสำหรับก้าวต่อไปในการทำงานร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ ในภูมิภาค (Regional Integration) เพื่อสร้างความแข็งแกร่งของตลาดทุนอาเซียน ก่อนก้าวต่อไปสู่การเชื่อมโยงตลาดทุนระดับนานาชาติ (Global Network)

ทั้งนี้ โครงการที่จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ ปี 2552 เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้แก่

ด้านธุรกิจตลาดหลักทรัพย์

การเพิ่มบริษัทจดทะเบียน

- การปรับเปลี่ยนสถานะ mai ให้เป็น disclosure based โดยให้บริษัทที่ปรึกษาทางการเงินมีบทบาทในการดูแลคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนและการเปิดเผยข้อมูลตลอดเวลาก่อนการเข้าจดทะเบียน ซึ่งจะทำให้อุบัติการณ์กลางเข้าจดทะเบียนได้สะดวก คล่องตัวยิ่งขึ้น ทำให้ mai เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจขนาดกลางในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว
- การสร้างความสัมพันธ์และทำงานกับองค์กร ทั้งภาคธุรกิจและภาครัฐ เพื่อดึงดูดให้ธุรกิจในอินโดจีนเลือกที่จะระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ของไทย เมื่อนี้ถึงการระดมทุน รวมถึง การส่งเสริมและผลักดันให้รัฐวิสาหกิจและธุรกิจที่ได้รับสัมปทานเข้ามาจดทะเบียนด้วย

ในปี 2552 ตลท. ตั้งเป้าเพิ่มบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับอนุมัติการเสนอขายหลักทรัพย์เพื่อรอเข้าจดทะเบียน 46 บริษัท เพิ่มกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ 10 กองทุน

การพัฒนาและขยายตลาด

- ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ไม่ว่าจะเป็น กลยุทธ์การเพิ่มสินค้า ที่จะคำนึงถึงความสำเร็จทางธุรกิจหรือความสำคัญต่อการพัฒนาตลาด รวมทั้ง

ศึกษาความเป็นไปได้ของตราสารใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2552 ตลท. จะออกตราสารใหม่ๆ เข้าจดทะเบียนในตลาด อาทิ Gold Futures, Derivatives Warrant และเพิ่มกองทุนไอทีเอฟ อย่างน้อย 1 กองทุน โดยเป็น ETF on international index หรือ dual-listing ETF และกองทุน Islamic Fund อย่างน้อย 1 กองทุน เพื่อดึง เม็ดเงินลงทุนจากตะวันออกกลาง

- เพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนต่อประชากร เป้าหมายในปี 2552 สัดส่วนผู้ลงทุนต่อประชากรทั้งหมดเป็นร้อยละ 3.75 หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 100,000 ราย
- เพิ่มสัดส่วนตามมูลค่าซื้อขายของผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ เป้าหมายในปี 2552 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
- เพิ่มผู้ลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตเป้าหมายในปี 2552 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
- เพิ่มจำนวนสัญญาของตราสารอนุพันธ์ซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน เป้าหมายในปี 2552 เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.4 เป็น 10,910 สัญญา
- เพิ่มการเข้าถึงตลาด โดยการ
 - ปรับปรุงประสิทธิภาพและลดต้นทุนของธุรกรรม
 - ขยายสัดส่วนนักลงทุนสถาบัน
 - ขยายโอกาสทางธุรกิจให้ตัวกลาง
 - ขยายช่องทางใหม่ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรม
 - ขยายผู้ลงทุน 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ ผู้ลงทุน High Net Worth โดยผ่านธนาคารพาณิชย์ และ ผู้ลงทุนจากตะวันออกกลาง
 - เพิ่มช่องทางให้สมาชิกของ ตลท. สามารถซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
 - รวมศูนย์ข้อมูลตราสารหนี้และเพิ่มประสิทธิภาพระบบซื้อขายตราสารหนี้

การพัฒนาบริการหลังการขาย

(Post Trade Services)

- ขยายขอบเขตการให้บริการที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นนายทะเบียนตราสารหนี้ภาครัฐ และบริการบริหารหลักประกันข้ามตลาดเพื่อรองรับหลักประกันอื่น

นอกเหนือจากเงินสด และการรวมศูนย์สำนักหักบัญชี เป็นต้น

ทั้งนี้ การปรับเพิ่มสินค้าและบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลดีต่อการเพิ่มธุรกรรม ซึ่งหมายถึงต้นทุนที่ต่ำลง ถือเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจของสมาชิกและผู้เกี่ยวข้องรวมถึงส่งผลดีต่อการเติบโตของตลาดทุนโดยรวมด้วย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

- พัฒนาระบบเทคโนโลยีให้ทัดเทียมตลาดหุ้นต่างประเทศ
 - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเชื่อมโยงธุรกรรมข้ามตลาด เพื่อสนับสนุนแผนการจัดตั้ง ASEAN Board ร่วมกับตลาดหุ้นในอาเซียนรวม 6 ตลาดหุ้น
- ในปี 2552 การจัดตั้ง ASEAN Board กับตลาดหุ้นอาเซียน จะมีการเชื่อมโยงกับตลาดหุ้นอย่างน้อย 1 แห่ง
- สนับสนุนการออกผลิตภัณฑ์และการให้บริการใหม่ๆ แก่ลูกค้าของ ตลท.
- ระบบที่พัฒนาจะรองรับการเข้าจดทะเบียนของบริษัทจากประเทศอินโดจีนในปี 2552

ด้านการพัฒนาตลาดทุน

การให้ความรู้ผู้ลงทุน

- เพิ่มผู้ลงทุนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิด Wealth Management ผ่านการอบรมและกิจกรรมที่หลากหลาย
 - ตั้งเป้าหมาย ผู้ที่มีความรู้ด้านการเงินและการลงทุนในส่วนบุคคลทั่วไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
 - กำหนดผู้ลงทุนกลุ่มเป้าหมาย อาทิ พนักงานสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในกลุ่มบริษัท SET100 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้มีเงินฝากเพิ่มขึ้นร้อยละ 30
 - ทำงานผ่านเครือข่ายทั้งองค์กรภาคธุรกิจตลาดทุน และสถานศึกษา รวมทั้งสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.)

การเพิ่มคุณภาพและจำนวนผู้ประกอบการวิชาชีพในตลาดทุน

- เพิ่มสัดส่วนเจ้าหน้าที่การตลาดต่อจำนวนผู้ลงทุนที่เหมาะสม
- เพิ่มสัดส่วนจำนวนนักวิเคราะห์ต่อบริษัทหลักทรัพย์ โดยจะกำหนดมาตรฐานร่วมกับสมาคมบริษัทหลักทรัพย์
- ลดต้นทุนด้านการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพด้วยการเปิดเป็นศูนย์ทดสอบใบอนุญาตและความรู้ด้านตลาดทุนเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย (Capital Market Examination Center) และขยายไปสู่การเป็น Capital Market Education Center สำหรับกลุ่มประเทศในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอีกด้วย
- ผลักดันให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นศูนย์กลางในการศึกษาวิจัยด้านตลาดทุนและใช้เครือข่ายของ วตท.

การพัฒนาอุตสาหกรรมตลาดทุนโดยรวม

- สร้างความต่อเนื่องด้านการดำเนินการเพื่อยกระดับ CG (บรรษัทภิบาล) CSR (ความรับผิดชอบต่อสังคม) และ IR (งานด้านนักลงทุนสัมพันธ์) ของบริษัทจดทะเบียนให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลในระยะเวลา 5 ปี
- ส่งเสริมให้มีคะแนนด้านการกำกับดูแลกิจการ (CG scoring) เพิ่มขึ้น และมีมาตรฐานเทียบเคียงกับประเทศอื่นในภูมิภาค
- ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีการดำเนินงานด้าน CSR และอย่างน้อย ร้อยละ 50 มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานด้าน CSR
- ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนอย่างน้อยร้อยละ 75 มีการดำเนินงานด้าน IR ตามมาตรฐานที่กำหนด
- พัฒนาผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดทุน ผ่านการสร้าง mai Matching Fund และ Venture Capital Model เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการเพิ่มบริษัทจดทะเบียนใน ตลท. ในอนาคต

